

NADO Jaarverslag 2022

Overzicht van activiteiten

- a) Nominatie Trouw Duurzaam 100: gestegen van plaats 51 naar 31
- b) Verkiezing Duurzame Docenten 2022 en bekendmaking in Pakhuis de Zwijger op 23.11.22; aantal aanmeldingen gestegen van 40 naar 62. Honderd aanwezigen bij live programma. Samenwerkingsverband van Leren voor Morgen, NADO, Teachers for Climate (T4C), Youth for Climate, SME, Duurzame PABO, Meesters met Dromen. Twee leden van RIA actief betrokken bij dit event: Arjen en Pieter en met steun van Maurits.
- c) Samenwerking van NADO met Berlage Lyceum Amsterdam (onderdeel van ESPRIT SCHOLEN) met als resultaat een gezamenlijke subsidieaanvraag bij OCW als 'startershub'; uitslag over aanvraag 1 december
- d) NADO ON TOUR: Vier fysieke bijeenkomsten in Groningen, Meppel, Utrecht en Amsterdam als voorbereiding op de nationale week van het economieonderwijs, georganiseerd door ONE, Leren voor Morgen. Resultaat: Netwerk rond ons thema van Economie en Ecologie vergroot, nodige media-aandacht, artikel in Tussen 12 en 18 (zie bijlage), uitnodiging voor inleiding voor 80 economiedocenten van Noorderpoort en samenwerking met uitgeverij Noordhoff.
- e) Samenwerking van NADO met Uitgeverij Noordhoff (sinds kort eigendom van Fenter van Vlissingen): NADO gaat lesbrieven maken bij PINCODE, de meest gebruikte economiemethode in het voortgezet onderwijs (75% marktaandeel in het vmbo, 50% in havo/vwo). Redactiegroep gevormd met twee economiedocenten en een expert op het gebied van circulaire economie.
- f) Ontwerpen van een leergang voor docenten over toekomstbestendig onderwijs: samen met Stichting Technotrend (STT) en docent Wieneke Maris onderzoek opgezet naar internationale partners voor Erasmusplusproject voor 2023/2024.
- g) Overleg voorbereid met SME (Hak van Nispen) , LvM, Groene Brein e.a. over gemeenschappelijke initiatieven rond professionalisering van docenten.
- h) Kennismakingsgesprek met <http://www.biomimicrynl.org> ; wordt vervolgd;
- i) Programma gemaakt voor Cursus Systemdenken i.sm. WUR, STT. NADO; geannuleerd wegens 0 aanmeldingen; wordt opnieuw geprobeerd in 2023
- j) Onderzoekje naar inzet van educatieve games van Thijs Struijk voor lesmateriaal
- k) Deelname van NADO aan meetings van T4C en LvM; beide organisaties ontwikkelen een ander organisatie-model.
- l) Samenwerking gezocht met derden (zie hieronder).

Bestuurszaken

Voorgenomen besluit over: Kleiner bestuur zonder vrijwilligers: begin december nemen wij afscheid van drie bestuursleden: Annemarije Tillema, Hans Peter Vles en Douwe Jan Joustra. We overleggen met hen over welke rol zij in de nieuwe constellatie willen en kunnen spelen. Trisha Goossens (secretariaat en communicatie) en Henk blijven aan. De zoektocht naar een derde bestuurslid als toekomstig vervanger van Henk is volop bezig. Het streven is hierover vóór 1 januari 2023 een keuze te maken waarover ik je separaat informeer.

In de nieuwe constellatie kennen we maximaal drie bestuursleden van de stichting waarvan minstens 1 directeur/ bestuurder. Voor het komend jaar is dat Henk. Vanaf 2024 neemt zijn opvolger deze functie over. Henk treedt dan toe tot de Raad van Toezicht van NADO.

Naast het bestuur bestaat er vanaf 2023 een Raad van Toezicht van NADO. Voorstel RvT NADO met als belangrijkste taken: benoeming en ontslag directeur- bestuurder(-s), vaststelling jaarprogramma, begroting en jaarverslag. Hierover beleggen we begin januari een zoommeeting met de huidige leden van onze RIA.

Voorgenomen besluit over: Meer samenwerkingspartners

Henk heeft een reeks gesprekken gevoerd over samenwerking met STT en T4 C. Er is een principeakkoord op basis van de diensten en producten die we gezamenlijk als 1 partij voor docenten en scholen willen aanbieden met voorlopig voortbestaan van bestaande 'merken'. In de samenwerking maken we gebruik van de backoffice faciliteiten van JMA Zeist (ondersteunende partij van STT). De inkomsten komen voornamelijk uit (vooral) Europese subsidies.

Het werk (trainingen, cursussen, ontwikkeling van lesmateriaal, challenges) wordt uitgevoerd door betaalde krachten (ZZP'ers en medewerkers in loondienst bij STT).

De coördinatie van werkzaamheden van de nieuwe samenwerkingsorganisatie komt in handen van Patrick van der Hofstad (STT), Henk Taming (NADO) en Mark Boode (T4C)

Samenstelling nieuwe RvT

Leden:

Maurits Groen en Heleentje Swart hebben te kennen gegeven hun lidmaatschap van RIA niet te willen continueren. Laurent Jan van der Westen, duurzaam ondernemer, is bereid toe te treden tot de nieuwe Raad van Toezicht. Laurent Jan heeft als organisatie adviseur NADO pro deo geadviseerd over andere organisatievoren. <https://www.linkedin.com/in/laurent-janvanderwesten/>

Zittende leden zijn: Arjen Wals, Bart Verheggen, Carin Prins, Pieter Lossie. Aan hen de vraag of zij samen met Laurent Jan de nieuwe RvT willen vormen.

Het aantal leden van de RvT moet nog bepaald worden: minimaal 3, maximaal 7?

We hopen je zo voldoende geïnformeerd te hebben. Je kunt op korte termijn een datum prikker verwachten voor een overleg moment begin januari.

Aldus door het bestuur vastgesteld, 10-01-23

Trisha Goossens, Henk Tameling

Verslag vergadering Raad van Inspiratie en Advies 9 februari 2023

Aanwezig: Pieter Lossie, Laurent Jan van der Westen, Wieneke Maris, Henk Tameling (voorzitter), Trisha Goossens (verslag)

Afwezig: Arjen Wals, Jelle de Jong Heleentje Swart, Maurits Groen, Carin Prins, Bart Verheggen

Agendapunten:

1. Bestuurlijke veranderingen NADO
2. Waar hebben docenten behoefte aan
3. Erasmus plus project
1. Bestuurlijke veranderingen NADO

Met een kleiner bestuur wordt NADO slagvaardiger: Henk (voorzitter) voor representatie, ontwikkeling en communicatie, Wieneke voor programmaontwikkeling en als docent/trainer, Trisha voor de nieuwsbrief. Wieneke is vanaf 2024 beoogd opvolger van Henk.

De huidige RIA zal opgevolgd worden door een RvT met een formerele rol in o.a. benoeming en ontslag directeur-bestuurder(-s), vaststelling jaarprogramma, begroting en jaarverslag. Henk zal dan toetreden tot de RvT, evenals Carin Prins.

Pieter Lossie en Laurent Jan van der Westen is gevraagd of zij ook willen toetreden.

Maurits Groen en Heleentje Swart hebben aangegeven geen tijd meer vrij te kunnen maken voor NADO.

Met Jelle de Jong, Arjen Wals en Bart Verheggen wordt nog gesproken.

Voor de benodigde expertise wordt meer samengewerkt met een grote kring aan ZZP'ers.

Intensieve en structurele samenwerking met STT (Stichting Technotrend) en T4C (Teachers for Climate). Dus krachten bundelen en zorgen voor loketwerking om docenten snel toegang te geven tot info, materialen, netwerk.

Voorlopig behouden de drie partijen hun eigen identiteit: de voorgestelde fusie vanuit STT is niet wenselijk voor de andere partijen.

Binnen de nieuwe samenwerking is met name de missie (duurzaam onderwijs versnellen) de overeenkomst, verder zijn de partijen vooral complementair:

- NADO is klein, werkt systemischer, werkt obv betaalde opdrachten van klanten, richt zich expliciet op docenten
- STT is groter, werkt alleen obv (Europese) subsidies, heeft een backoffice en medewerkers in loondienst, richt zich vooral op leerlingen/studenten
- T4C is een vrijwilligersorganisatie, voor en door docenten, met als belangrijkste kracht het netwerk

Er wordt door de drie partijen gesproken over de optie het totale aanbod onder een andere naam op de markt te brengen. Deze naam is nog niet bedacht.

De coördinatie van werkzaamheden van de nieuwe samenwerkingsorganisatie komt in handen van Patrick van der Hofstad en Mark Boode (STT) en Henk Tameling (NADO) en Wieneke Maris (T4C). Voormalig NADO bestuurslid Douwe Jan Joustra blijft als ZZP'er aan NADO verbonden als docent/trainer. Er is in november jl. afscheid genomen van bestuursleden Annemarije Tillema en Hans Peter Vles.

Vragen en adviezen van het bestuur:

Laurent Jan: een logische stap om van de RIA naar een RvT te gaan. Is er een uitgewerkt voorstel voor de samenwerking om kritisch door te nemen? Henk geeft aan dat dit er nog niet ligt.

Trisha: stel eerst een proefperiode in en maak bijv een halfjaar plan met daarin doelen, actiepunten, afspraken, een evaluatiemoment en vervolgaafspraken met een vervolgplan. Laat de besturen deze plannen goedkeuren.

Laurent Jan: ook voorstander van eerst uitproberen en later pas statuten te gaan wijzigen.

Pieter: hoe ziet de verwevenheid die bij de samenwerking aan de achterkant ontstaat er aan de voorkant uit: is het duidelijk herkenbaar, zichtbaar? Hij geeft als voorbeeld <https://stichtingvanhetonderwijs.nl/>, een samenwerkingsverband onder één paraplu.

Henk: de gedachte is er inderdaad om een nieuwe, aparte entiteit op te richten gericht op de na/bijbscholing van docenten met daarin drie partijen. Over de naam

wordt nog nagedacht. Het is niet wenselijk de naam van één van de drie partijen te nemen als overkoepelende naam.

Trisha: het voordeel is dat het aan meer partijen de mogelijkheid geeft zich aan te sluiten om nog meer krachten te bundelen.

Pieter: in dat geval moet ook het toezicht gelijkgetrokken worden op parapuniveau. Nu heeft NADO nog een eigen RIA/Rvt, STT een eigen RvT en T4C géén bestuursorgaan.

Let ook op de eigendomsrechten van reeds ontwikkelde of nog te ontwikkelen producten of diensten: welk product is van wie? Hoe doe je het als een product door twee partijen is ontwikkeld? Hoe werkt het als je iets 'nieuws' ontwikkelt (wel/niet obv bestaand materiaal): van wie is het dan, wie heeft de rechten?

Henk: van geval tot geval bepalen. Percentages verdelen?

Op korte termijn wordt verder gepraat over mogelijke modellen van samenwerking en over de rol van huidige RIA-leden.

2. Waar hebben docenten behoefte aan en wat bieden wij?

Wieneke heeft in kaart gebracht waar docenten behoefte aan hebben, wat hun vraag is als ze in de praktijk aan het werk zijn, en welke diensten en producten van de drie partijen gezamenlijk daarop aansluiten (groen). In het overzicht van ons aanbod (in Trello, zie afbeelding) is ook duidelijk zichtbaar wat er nog ontbreekt (oranje en rood).

In april/mei brengen we dit naar buiten.

3. Erasmus plus project

Wieneke is dit schooljaar op reis door Europa om onderzoek te doen naar duurzaam onderwijs. Zij doet dit ism NADO/STT/T4C. In juni zal daaruit de aanvraag voortvloeien voor het vierjarig programma Erasmus + (400.000 euro vier jaar) voor het ontwikkelen van een programma, een online community en een training. Zie powerpoint in de bijlage. In het najaar komt uitsluitel.

Het is tevens de eerste duidelijke samenwerking nado/t4c/stt.

Vragen bestuur:

Trisha: wordt in dat programma ook gewerkt met bestaand materiaal van NADO (denk aan het lespakket circulaire spijkerbroek/fiets)? Het projectteam zal onderzoeken wat er meegenomen kan worden.

NADO Voortgangsrapportage maart 2023

A. Bestuur per 01 01 23: Henk Tameling (representatie, ontwikkeling, communicatie), Wieneke Maris (programma ontwikkeling, docent/trainer) en Trisha Goossens (Nieuwsbrief).

B. RvT: Arjen Wals, Carin Prins, Bart Verheggen, Pieter Lossie, Laurent Jan van der Westen; Maurits, Heleentje en Jelle haken af. Bespreekpunt: taakverdeling, verkiezing voorzitter, secretaris, penningmeester

C. Actieprogramma van bestuur voorjaar 2023:

1. Samenwerking met STT en T4C
2. Ontwikkeling Cursus Duurzaam Onderwijs in 10 modules
3. Aanvraag Erasmusplus project
4. Vermarkten Ecosafari onderzoekswEEK
5. Voorbereiding congres Duurzaam Onderwijs Medilex najaar
6. Verbetering website NADO
7. Buitenschools werken Esprit Amsterdam in kader van Maatschappelijke Dienst Tijd
8. Lesmateriaal economie onderwijs i.s.m. Noordhoff
9. Te ontwikkelen Raad van Toezicht van NADO met als belangrijkste taken: benoeming en ontslag directeur-bestuurder(-s), vaststelling jaarprogramma, begroting en jaarverslag.

D. Samenwerkingspartners

- Coöperatie Leren voor Morgen
- Intensieve en structurele samenwerking met STT (Stichting Technotrend) en T4C (Teachers for Climate). De coördinatie van werkzaamheden van de nieuwe samenwerkingsorganisatie is in handen van Patrick van der Hofstad en Mark Boode (STT) en Henk Tameling en Wieneke Maris (NADO). Voormalig NADObestuurslid Douwe Jan Joustra blijft als ZZP er aan ons verbonden als docent/trainer.
- Partnership met Noordhoff uitgevers
- Mogelijke partners voor verdere ontwikkeling van lesmateriaal en impactvergroting

SME, LvM, WUR, Aeres over regie/kwaliteitsverbetering van professionalisering van docenten; zie Verslag (bijlage)

E. Producten en diensten

- a) Ontwikkeling van Leergang Duurzaam Curriculum:10 modules vanaf 23/24
- b) Lesbrieven economie en ecologie bij lesmethode Pincode
- c) Ecosafari werkweek Kandinsky Nijmegen april 2023
- d) Ecosafari- aanbod 23/24 op Terschelling
- e) Gastlessen ROC Horizon College Hoorn,project Save the world
- f) Bijdrage aan onderwijscongres Medilex over Duurzaam Onderwijs (najaar)
- g) 2024 Verkiezing Duurzame Docent PO, VO, MBO, HO i.s.m. Leren voor Morgen, STT, T4C, Youth for Climate, Studenten voor Morgen, Meesters met Dromen en Duurzame PABO

Verslag bestuursvergadering 28 juni 2023

Aanwezig: Henk Tameling, Wieneke Maris, Trisha Goossens (verslag)

Henk licht het jaarplan toe. Bij het onderdeel Samenwerking met wordt nog One toegevoegd. Bij

Events oppert Wieneke dat er in de Week van het Economieonderwijs door NADO een workshop zou kunnen worden aangeboden waarop men in kan schrijven. Het 5-jarig jubileum van NADO zou uitgevoerd kunnen worden in de vorm van een congres of ander evenement.

Het bestuur stemt verder in met het jaarplan zoals opgesteld. Er zal nog een iets verder uitgewerkte versie door Trisha worden geredigeerd ter voorlegging aan de RvT.

Henk legt uit hoe de eerste drie masterclasses ontwikkeld zullen worden (streefdatum voor eerste versie is 1 okt). Er zijn een paar vragen:

- 7.3.e: waarom is gekozen voor de bovenbouw, waar weinig ruimte is om af te wijken van stof

dat aansluit op de exameneisen? Advies van Wieneke en Trisha is om juist te richten op de

onderbouw waar meer ruimte is voor vrije invulling.

- 7.4: kennen alle docenten die het materiaal gaan ontwikkelen het model van T4C? Voorstel is

om daarvoor een sessie te organiseren. Ook het lesgeven aan volwassenen is anders dan aan

kinderen/jongeren, daarom lijkt het zinvol ook daarvoor een training te organiseren.

- 15: het platform waarop materialen gedeeld zullen worden is nog niet vastgesteld. Dit kan

Google Drive zijn of wellicht via Teams/Sharepoint.

Het bestuur neemt de begroting door en bespreekt de werkzaamheden en vergoeding van Wieneke.

Het bestuur is akkoord met de voorgestelde begroting en de inzet van Wieneke.

De statuten zijn gewijzigd ism de notaris en het bestuur is akkoord met de conceptakte.

De website is verder aangepast. Trisha is nog niet heel enthousiast en zal feedback op papier zenden.

Wieneke zal ook haar bevindingen optekenen.

Hierna zal Henk met Jacco nog eenmaal een verbeteringslag maken. Mocht dit niet leiden tot het

gewenste resultaat (van belang voor de vermarkting van de masterclasses), dan is de inzet van een professionele vormgever de overweging.

Henk geeft nog wat extra toelichting bij de samenwerking met STT (waar nog een gesprek zal

plaatsvinden), met Dyade (duurzame schoolleider, podcasts) en Biomimicry.

Voorbespreking voor de RvT-vergadering op woensdag 12 juli kan online (indien nodig) en de stukken zullen op vrijdag 7 juli aan hen worden toegestuurd door Trisha.

Ondertekend op donderdag 29 juni 2023 door:

Henk Tameling Wieneke Maris Trisha Goossens

Vergadering Raad van Toezicht en Bestuur 12 juli 2023

Aanwezig: Henk Tameling (vz), Madelon Beus, Arjen Wals, Pieter Lossie, Wieneke Maris, Petra Prescher, Laurent-Jan van der Westen, Trisha Goossens (verslag)

Afwezig: Carin Prins (vakantie). De opname van deze vergadering wordt met haar gedeeld.

Voorstelrondje

Henk: oprichter en bestuursvoorzitter NADO, voorheen docent Nederlands en rector.

Madelon: altijd actief geweest in het groene onderwijs (vmbo tot hbo). Nu zzp'er (adviseur), daarvoor 20 jaar directeur educatieve faculteit Aeres Hogeschool voor opleiden beroepsgerichte leraren.

Arjen: hoogleraar Leren voor Duurzame Ontwikkeling (transformatief leren) bij Wageningen Universiteit, UNESCO-chair Sociaal leren voor Duurzaamheid en voorzitter RvT Nivoz. Ook actief met inzet Whole School Approach op middelbare scholen (Nederland en Noorwegen).

Pieter: actief binnen Jonge Klimaatbeweging, beleidsadviseur VO-raad, voorheen voorzitter bij LAKS.

Wieneke: Aardrijkskundedocent Internationale Hogeschool Den Haag en actief bij Teachers for Climate. Net terug van reis door Europa op zoek naar duurzame onderwijsinitiatieven.

Petra: senior educatief uitgever bij Noordhoff. Sinds een jaar - na uitgeven boek Betekeniseconomie van Kees Klomp - verantwoordelijk voor de lesmethodes op gebied van (bedrijfs)economie (pincode) en geschiedenis. Er ligt meer nadruk op verduurzaming van de inhoud van de lesmaterialen.

Laurent-Jan: voorheen consultant en partner bij Been Consultants, nu sociaal ondernemer, verbonden aan Ignite Now (clean cookstoves). Heeft in 2022 meegedacht met opzet organisatiestructuur NADO.

Trisha: vrijwilliger, daarnaast officemanager bij The Terrace (consultancybureau voor duurzaamheid) en moeder van drie schoolgaande/studerende dochters.

Carin: psycholoog met eigen praktijk. Voorheen voorzitter Time is Now Foundation.

De nieuwe rol van de RvT

Het bestuur van NADO heeft in zijn vergadering van 28 juni jl. besluiten genomen tot wijziging van de statuten van de Stichting Nederlandse Academie voor Duurzaam Onderwijs. Daarmee wordt de eerdere Raad van Inspiratie en Advies opgevolgd door een Raad van Toezicht. Het betreft een nieuwe organisatievorm voor NADO, waarbij er een meer professionele koers gevaren wordt: de vrijwilligersorganisatie gaat over in een meer sociale onderneming, nog altijd niet winstgedreven, maar meer transparant en beter voldoende aan eisen van good governance.

De statuten zijn door het huidige bestuur gewijzigd ism een notaris en liggen nu voor aan de toekomstige RvT ter goedkeuring. Tevens de vraag wie wil toetreden tot de RvT van NADO en wie de rol van voorzitter op zich neemt.

De kern van de wijzigingen betreft de formele positie van de RvT als beslissend orgaan over benoeming en ontslag van bestuursleden, de goedkeuring van het jaarplan en van de begroting.

Vanaf 1 juli neemt de RvT besluiten over o.a.:

- de benoeming, taken en verantwoordelijkheden, beloning van het bestuur (min. 3 leden) en dit vastleggen
- de samenstelling van de RvT
- de beloning van RvT-leden
- goedkeuring jaarplan en begroting
- samenwerkingsvormen
- statutenwijzigingen

Bestuur en RvT vergaderen minimaal 1x per jaar samen, vaker mag.

De RvT-leden kunnen aanspraak maken op vacatiegeld, dit mag de RvT vaststellen.

Op verzoek van Madelon zet het bestuur de huidige arbeidsvoorwaarden van de drie bestuursleden op papier. Deze zijn in het kort:

- Indien de begroting het toelaat is er een vrijwilligersvergoeding van max. € 1800 per jaar fiscaal onbelast. Hier vallen Trisha en soms Henk onder.
- Reiskosten:
- Bij betaalde opdrachten geldt een uurprijs van € 100, waarvan 75% naar de betrokken uitvoerder gaat en 25% naar NADO (voor overhead en investeringen).

Henk geeft aan dat hij na het inwerken van opvolger Wieneke het bestuur wil verlaten (2023 - 2024) en de intentie heeft toe te treden tot de RvT.

Er wordt afgesproken dat de RvT geen secretaris en/of penningmeester aanstellen.

Voorzitter Laurent-Jan is financieel onderlegd en kan dienen als sparringpartner voor de bestuursvoorzitter. Er is daarnaast een accountantskantoor die meekijkt met de jaarrekening, welke vervolgens moet worden goedgekeurd door de gehele RvT.

Bestuurslid Trisha notuleert de gezamenlijke vergaderingen, de RvT bepaalt in onderling overleg of aantekeningen bij eigen vergaderingen nodig zijn en voorziet hierin zelf.

De RvT gaat ook over de uitbreiding met leden: vaak is het een oneven aantal, hoewel procedures als hoofdelijke stemmingen e.d. wellicht wat te formeel zijn. Men geeft aan te wachten met een eventuele uitbreiding aangezien Henk aangeeft volgend jaar toe te willen treden, en daarmee het zevende lid zou worden.

Uitkomsten stemming:

- Alle aanwezige kandidaten treden toe tot de RvT.
- Iedereen is akkoord met de statutenwijziging.

- Laurent-Jan meldt zich voor de functie van voorzitter RvT. De overige leden stemmen in met zijn aanstelling.

Jaarplan 2023-2024

Henk vat het plan kort samen en geeft de RvT ruimte voor het stellen van vragen / opmerkingen:

Terminologie

Arjen: de term 'internationalisering' (punt II in het plan) van activiteiten bevreemd: dit kan geen doel op zich zijn; NADO richt zich vooral op het verankeren van duurzaamheid in het Nederlandse onderwijs (het zit zelfs in de naam van de organisatie). Uiteraard kunnen we wel veel leren van initiatieven buiten Nederland ten bate van ons eigen aanbod.

Madelon beaamt dit.

Petra: internationaliseren kan ook regionaal zijn, zoals samenwerkingen met Duitse initiatieven. Gezien haar uitgebreide netwerk van stakeholders en belanghebbenden op bestuurlijk niveau in Duitsland biedt zij aan te bemiddelen bij het leggen van contacten, zoals bij de Europese activiteiten die Wieneke ontplooit.

Madelon: het woord 'nascholing' is niet gebruikelijk in de onderwijssector, waarom is voor deze term gekozen. Meer aansprekend zijn 'deskundigheidsbevordering' en 'professionalisering'.

Henk legt uit dat in andere kringen de voorkeur was uitgesproken voor 'nascholing', maar dat hij ook voorstander is van de voorgestelde bewoordingen.

Pieter beaamt dit.

Lobby

Pieter: Is er vanuit NADO de wens strategisch invloed uit te oefenen op wat er mogelijk is binnen de curricula, bijv door aan belangenbehartiging te doen of in gesprek te gaan met het ministerie? Of ligt dat meer bij andere partijen waarmee we kunnen samenwerken.

Henk: LVM kan dit het beste oppakken: voortdurende, professionele lobby bij de politiek. OCW zou in de lead moeten zijn en meer faciliteiten ter beschikking moeten stellen .

Madelon: NADO is geen grote lobbyorganisatie, maar laten we wel kijken waar we kunnen bijdragen of aansluiten.

Ambities

Madelon: het plan doet erg ambitieus aan, het is veel, terwijl NADO niet echt groot is. Ze ziet dat als een uitdaging. Ze stelt voor er een meerjarenplan van te maken met daarin speerpunten voor het komende jaar. Dat geeft rust en een basis voor langere tijd.

Henk: veel activiteiten (masterclasses, samenwerking met Noordhoff, de Duurzame Docent Verkiezing) lopen ook verder door. Henk stemt in met het voorstel en er komen geen bezwaren van de andere aanwezigen.

Communicatie

Arjen: wie verzorgt communicatie/website?

Henk legt uit dat er onderzoek is gedaan via De Nieuwe Gevers waaruit een analyse is voortgekomen hoe de website verbeterd kan worden en we meer mensen kunnen bereiken. Achter de schermen is het bestuur bezig de site te verbeteren. De verwachting is dat deze na de zomer klaar is.

Trisha verzorgt (ism Henk) NADO Nieuws (4-6 keer per jaar), onderhoudt de website (ism een technische webbeheerder) en denkt mee bij de communicatie over het vermarkten van producten.

Het jaarplan wordt in de basis goedgekeurd door de RvT.

Begroting 2023-2024

Henk licht de inzet van het bestuur verder toe:

- Wieneke is 1 dag 'vast' verbonden aan NADO en wordt betaald uit sponsorgeld. Daarnaast kan zij additioneel bijverdienen als zzp'er ingeval van extra opdrachten.
- Henk: 2,5 dag per week
- Trisha: 4 - 8 uur per week

Er zijn geen vragen, men stemt in met de begroting.

Er zijn wel inhoudelijke vragen:

Laurent-Jan vraagt wat de verwachting is van de marktontwikkelingen als het gaat om de verduurzaming van het onderwijs: hoe verhoudt de behoefte van scholen zich tot de partijen die dat aanbieden?

Henk: slechts 5-10% van de scholen doen iets met duurzaamheid. Maar is moeilijk te voorspellen. Er is een grote (maatschappelijke) behoefte, er is veel support, maar nog heel weinig omzet. Zien we ook in de sector, waar bijv obv subsidies wordt gewerkt.

Waar de verwachting eerder was dat de lumpsum van scholen ingezet zou worden voor duurzaam onderwijs, blijkt dit niet het geval. Er blijft daardoor veel geld liggen.

Petra ervaart dat scholen/docenten vooral ingaan op de SDG's, omdat de inspectie dat belangrijk vindt. Ook wordt binnen het economieonderwijs burgerschap vaak gezien als iets voor maatschappijleer, terwijl economie juist gaat over hoe je je als burger verhoudt tot anderen en de planeet. De exameneisen zijn leidend voor de inhoud: het lesmateriaal moet daarbij aansluiten. Om dat te veranderen moet er zowel bewustwording van boven komen als van onderen.

Wieneke vraagt zich af of er voor NADO een rol ligt om van ons te laten horen (pleitbezorging) en Trisha ziet dat met name het onderwijssysteem weinig ruimte biedt voor scholen om af te wijken van de standaard. Veranderingen worden vooral ingezet door individuen die durven.

Arjen ervaart dat hoewel het langzaam lijkt te gaan, er toch meer vragen komen vanuit schoolleiders en scholen: help ons hierbij. Er zijn veel nieuwe, concurrerende thema's waardoor ze het ervaren als meer, meer, meer. Daarbij houdt men zich vast aan de vakken, evidence based werken, toetsen, cognitie, wat vooral voortkomt uit de angst achter te lopen. Hoe kunnen we ruimte vinden voor breder leren, en niet alleen voortbouwen op oude lijnen. Hoe kunnen we scholen aanspreken vanuit hun behoefte zodat er meer intrinsieke motivatie ontstaat om als school hoop en handelingsperspectief te bieden.

De inzichten van Arjen zijn gepubliceerd en worden gedeeld.

Madelon vult aan dat op dit moment binnen het mbo de kwalificatiedossiers worden herzien door SBB. Daar wordt op hoger curriculumniveau meer gedaan aan leren voor duurzaamheid. Maar dat is niet genoeg, je hebt een beweging van onderaf (studenten, docenten, schoolleiders) nodig en die moet je blijven voeden.

Henk ervaart dat het lastig is aldoor van alles toe te voegen. Het gaat er bij duurzaamheid om de interne organisatie van je school te veranderen, een cultuuromslag te bewerkstelligen: minder activiteiten en meer energie steken in je eigen ontwikkeling als docent. Meer aandacht voor die omslag (de wil is er vaak wel) en oog voor de werkomstandigheden, werkdruk, lerarentekort en hoe we daarbinnen onze thema's naar voren brengen.

Afsluiting

Henk spreekt zijn waardering uit voor de mooie samenstelling van deze voorhoedegroep met dammers & dromers, denkers & doeners!

Actiepuntenlijst

- Madelon mailt haar vragen over de statuten naar Henk
- Wieneke en Petra kunnen sparren over mogelijkheden samenwerking NL - DU
- Henk past jaarplan aan naar meerjarenplan en vervangt de term 'nascholing'

NADO Bestuur en Raad van Toezicht verslagen

- Henk en Laurent-Jan onderzoeken hoe bestuurdersaansprakelijk af te dekken via verzekering
- Henk deelt artikel Arjen Wals en Trisha plaatst deze op site NADO
- Trisha deelt notulen en contactgegevens van allen met allen
- Laurent-Jan (vz RvT) belt alle leden binnenkort om de verwachtingen te bespreken
- Henk zet de arbeidsvoorwaarden van de drie bestuursleden in een apart document
- Personalía en UBO-PEP-gegevens aanleveren
- Alle RvT-leden op website plaatsen
- Trisha meldt alle RvT-leden aan voor NADO Nieuws (volgende editie eind aug/begin sep)